

Kehtestatud 02. oktoober 2026 direktori käskkirjaga nr 1-2/56

Heaks kiidetud õppenõukogus 11.09.2026

Heaks kiidetud hoolekogus 21.09.2026

Heaks kiidetud õpilasesinduses 29.09.2026

Rakvere Põhikool

ÕPPEKAVA

SISUKORD

ÜLDSÄTTED.....	4
KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA.....	5
1. KOOLI ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ RÕHUASETUSED.....	5
1.1. Kooli väärtused ja eripära.....	5
1.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid.....	6
1.3. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted koolis.....	6
1.4. Õppekava läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted.....	8
1.5. Ainevaldkonnasisesed ja -ülesed lõimingu võimalused koolis.....	10
1.6. Liikluskasvatuse korraldus koolis.....	11
2. ÕPPEKORRALDUSE ALUSED.....	12
2.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted.....	12
2.2. Õppeaasta, tunniplaan ja päevakava.....	12
2.3. Õppetunni arvestus ja paindlik õppeaeg.....	12
2.4. Klassiaeg õppekoormuse osana.....	13
2.5. Õppetegevuse vormid ja õpikeskkonnad.....	13
2.6. Mitteformaalõppe ja mujal toimuva õppimise arvestamine.....	14
2.7. Põhikooli läbimine ja lõpueksamite korraldamine.....	15
2.8. Rakvere Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti.....	16
2.9. Vaba tunnimahu kasutamine, valikained ja võõrkeelte valik.....	17
2.10. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine.....	19
3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED, SH ÕPPEKAVA RAKENDAMIST TOETAVAD TEGEVUSED.....	20
3.1. Õppekava mitmekesistamiseks rakendatavad tegevused.....	21
3.2. Projekt-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud.....	21
4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD.....	22
5. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE NING HINDAMINE.....	23
5.1. Hindamise alused.....	23
5.2. Hindamise eesmärk.....	23
5.3. Kujundav hindamine ja selle korraldus.....	24
5.4. Numbriline hindamine, sh mitteeristav hindamine.....	24
5.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus.....	25
5.6. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis.....	27
5.7. Õpilase üleviimine järgmisse klassi.....	28
5.8. Käitumise hindamine.....	28
5.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine.....	29
5.10. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord.....	29
5.11. Hindamisest teavitamine.....	30
5.12. Põhikooli lõpetamine.....	30
6. ÕPILASTE TOETAMINE JA ÕPPE KORRALDAMINE ERIVAJADUSEST LÄHTUVALT.....	31
6.1. Tuge vajavate õpilaste õppe korraldamise põhimõtted.....	31
6.2. Andekate õpilaste toetamine.....	32

6.3. Muu kodukeelega õpilaste toetamine.....	32
6.4. Õppe korraldamine erivajadusest lähtuvalt.....	33
6.5. Lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõpe.....	33
6.6. Lisaõpe.....	36
7. ÕPILASE KARJÄÄRIVALIKUTE TOETAMINE.....	37
8. ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE.....	38
9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED.....	39
10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD.....	40
LISAD.....	41

ÜLDSÄTTED

Kooli õppekava koostamise alused ja ülesehitus

Rakvere Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, milles sätestatakse kooli eripärast tulenevad valikud õppe- ja kasvatustöö korraldamisel. Õppekava on koostatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, põhikooli riikliku õppekava ning kooli arengukava alusel. Õppekava on koolipere (õpilaste, kooli personali ja vanemate) ühine kokkulepe ja vastutus.

Koolis rakendatakse vajadusel lisaks põhikooli riiklikule õppekavale ka lihtsustatud riiklikku õppekava, lähtudes õpilaste individuaalsetest vajadustest. Kooli õppekava lisades on esitatud lihtsustatud õppe ainekava, mida rakendatakse juhul, kui koolis õpib vastava õppe alusel õppiv õpilane.

Käesolevas õppekavas kasutatakse mõistet „vanem“ õpilase seadusliku esindaja tähenduses (lapsevanem, eestkostja või muu seaduslik esindaja).

Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse kohustuslike õppeainete ainekavad ainevaldkondade kaupa. Õppeainete õpitulemused, õppesisu ja õpitegevused esitatakse klassiti. Ainekavades kirjas olev õppesisu on vahend õpiväljundite saavutamiseks. Ainekavadesse on lõimitud üldpädevuste ja läbivate teemade käsitus ning ainevaldkondade ja õppeainete vaheline lõiming.

Õppekava on väljundipõhine ning keskendub õpitulemuste saavutamisele ja õppija arengule. Kõrgeimaks õpiväljundiks on üldpädevuste kujunemine – suutlikkus rakendada omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades.

Koolis rakendatakse nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid, mille kohaselt õppimine on aktiivne, koostööne ja õppijakeskne protsess. Õppija seob uusi teadmisi varasematega, õpib uurides, katsetades ja arutledes, mõtestab oma õppimist ning võtab vastutuse oma õppimise eest. Õppimist käsitletakse tervikliku protsessina, kus teadmised, kogemused ja väärtused on omavahel seotud. Õppetöös kasutatakse uurimuslikku lähenemist ning õppijat suunatakse reflekteerima oma õppimist ja kavandama edasisi õpisamme. Tähelepanu pööratakse kriitilise ja analüütilise mõtlemise arengule ning teadmiste teadlikule kasutamisele.

Koolis peetakse oluliseks tugevaid ainealaseid teadmisi ning nende rakendamist igapäevaelus. Toetatakse õpi-, koostöö- ja enesejuhtimisoskuste kujunemist ning õppija heaolu.

Õppekava on arenev dokument, mida täiendatakse ja ajakohastatakse vastavalt kooli arenguvajadustele.

KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

1. KOOLI ERIPÄRA NING ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ RÕHUASETUSED

1.1. Kooli väärtused ja eripära

Kooli visioon:

Rakvere Põhikool on mainekas kool, kus õppimine on huvitav, rõõmutoov ja väärtusi toetav.

Kooli missioon:

Meie koolis on hea õppida ja hea töötada.

Kooli põhiväärtused:

Üksteist austades ja sõbralikes suhetes loome omavahelise usalduse, mille põhjal teeme koostööd, olles aktiivsed, uudis(õpi)himulised ja töökad. Koolis on koos traditsioonid ja kaasaegne õpetamine.

Kooli eripära suunab õppetegevuse kavandamist kõigis valdkondades.

Rakvere Põhikooli peamine eripära on:

- õppijakeskne ja personaalne lähenemine väikeses koolikeskkonnas;
- turvaline ja kaasav koolikultuur;
- liikumise ja õuesõppe lõimimine õppetegevusse kõigis ainevaldkondades.

Kooli eripära kujunemist toetab koolimaja paiknemine ja füüsiline keskkond. Koolil on autovaba sisehoov, mida kasutatakse igapäevaselt liikumispausideks, õuevahetundideks ja õuesõppeks. Õppetöös kasutatakse aktiivselt kooli lähiümbruse liikumis- ja õpikeskkondi, sealhulgas Palermo terviseradasid, Tammiku metsa ja teisi paikkondlikke võimalusi. Liikumisõpetuse ja tehnoloogiavaldkonna õpe toimub koostöös linna õppe- ja spordiasutustega.

Eripära hoidmine ja tugevdamine nõuab kooli personali koostööd, ühiseid arusaamu õppimisest ning jätkuvat refleksiooni õppe-ja kasvatustöö üle.

1.2. Kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

Õppe- ja kasvatustegevuse tulemusena on kooli lõpetanud õpilane omandanud põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üld-, kooliastme- ja valdkonnapädevused ning saavutanud õpitulemused.

Õppimist ja õpetamist kujundatakse viisil, mis toetab õppija arengut ja teadlikku õpitee kujundamist. Koolis luuakse õppimist toetav, turvaline ja kaasav õpikeskkond, kus õppija vaimne, sotsiaalne ja füüsiline heaolu toetab õppimist ning kus väärtustatakse austust, koostööd ja hoolivust.

Õppimine on õppija vastutus. Õppija seab eesmärged, teeb teadlikke valikuid ning analüüsib oma arengut. Õpetaja vastutab õppimist toetava õpetamise eest, kujundades õppeprotsessi, pakkudes juhendamist ja andes süsteemset ja arengut toetavat tagasisidet. Kool ja kodu toetavad õppijat, luues selged ootused ning õppimist soodustavad tingimused. Õppija toetamisel tehakse vajaduse korral koostööd kohaliku omavalitsusega.

Õppe- ja kasvatustegevuses pööratakse süsteemselt tähelepanu õppija õpioskuste ja enesejuhtimise kujunemisele, teadmiste ja oskuste tähenduslikule rakendamisele ning koostöö- ja suhtlemisoskuste arendamisele.

Rakvere Põhikooli õppe- ja kasvatustegevus on suunatud sellise õppija kujunemisele, kes on ennastjuhtiv, koostöövõimeline, loov, ettevõtlik ja selge eneseväljendusega ning kes:

- oskab õppida ja suunata oma õppimist, seades eesmärged ja hinnates oma arengut;
- teeb koostööd ja suhtleb selgelt, arvestades teistega ning väljendades oma mõtteid arusaadavalt ja lugupidavalt;
- rakendab õpitut igapäevaelus, seostades teadmisi praktiliste olukordadega;
- on loov ja ettevõtlik, suudab alata tegevusi ning viia neid ellu;
- vastutab oma käitumise ja valikute eest, teeb teadlikke otsuseid;
- hoolib enda ja teiste heaolust ning väärtustab tervislikke eluviise ja turvalist keskkonda;
- väärtustab oma keelt ja kultuuri ning on avatud mitmekesisusele;
- on valmis jätkama õpinguid, teadvustades oma huve ja võimeid.

Kooli õppe- ja kasvatuseesmärkide saavutamist hinnatakse õpitulemuste, õpilaste eneseanalüüside, tagasiside, õpitulemuste analüüsi ning muude kooli arengut toetavate andmete põhjal.

1.3. Üldpädevuste kujundamise põhimõtted koolis

Üldpädevuste kujundamisel lähtutakse põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üldpädevustest ning kooli õppekavas kirjeldatud õppe- ja kasvatuseesmärkidest. Üldpädevuste kujundamine on Rakvere

Põhikooli õppe- ja kasvatustegevuse keskne eesmärk, mille kaudu toetatakse õppija kujunemist ennastjuhtivaks, vastutustundlikuks ja ühiskonnas toime tulevaks inimeseks.

Üldpädevused kujunevad koolikultuuri, omavaheliste suhete, kõigi õppeainete, koolielu korralduse ja õppekeskkonna kaudu ning nende arengut toetatakse teadlikult kogu õppe- ja kasvatustegevuses. Üldpädevuste kujundamine on lõimitud ainekavadesse ning sellega arvestatakse õppetöö kavandamisel, läbiviimisel ja hindamisel. Lisaks aineõppele toetatakse üldpädevuste kujunemist kooli ühistegevuste kaudu, sealhulgas klassiaja, projektide, loovtööde, õppekäikude, õpilasesinduse tegevuse, huviringide, kooli traditsioonide, kogukonnaprojektide, partneritega tehtava koostöö ning teiste koolisiseste ja -väliste ettevõtmiste kaudu.

Klassiaja eesmärk on toetada klassikogukonna arengut ning luua õpilastele turvaline ja toetav keskkond õppimise mõtestamiseks, väärtuste kujundamiseks, koostöö- ja suhtlemisoskuste arendamiseks ning individuaalse arengu toetamiseks. Klassiaeg toetab üldpädevuste kujunemist, õpilaste heaolu ja ühtekuuluvustunde kujunemist klassis. Klassiaja rakendamiseks töötab kool välja soovituslikud juhendmaterjalid.

Rakvere Põhikoolis kujundatakse üldpädevusi eesmärkide seadmise, eneseanalüüsi, refleksiooni ning süsteemse tagasiside kaudu. Õpilasi suunatakse oma õppimist ja arengut mõtestama nii ainetundides, klassiajal kui ka arenguestlustel. Üldpädevuste arengule aitavad kaasa õpetajate, kaasõpilaste ja õpilase enesehindamine, aktiivõpe, koostöised õppemeetodid ning praktilised õpitegevused. Õpilane koostab vähemalt kord õppeaastas eneseanalüüsi oma üldpädevuste arengu kohta, mis on aluseks õpilase, õpetaja ja vanema vahelisele arutelule. Üldpädevuste kujunemise kohta antakse tagasisidet õppeprotsessi käigus, arenguestlustel, vajaduse korral kokkuvõtvates hinnangutes ning õppeinfosüsteemi kaudu. Tagasiside on edasiviiv ning aitab õpilasel teadvustada oma arengut, seada eesmärgid ja kavandada edasist õppimist.

Õppe- ja kasvatuseesmärkides kirjeldatud kooli sihid ja ootused õppija arengule realiseeruvad järgmiste üldpädevuste kujundamise kaudu:

- **Kultuuri- ja väärtuspädevuse kujundamisel** lähtutakse kooli ühistest väärtustest ning luuakse õppe- ja kasvatustegevuses võimalusi väärtuste arutlemiseks, erinevate vaatenurkade mõtestamiseks ning kultuuriliste ja ühiskondlike teemade käsitlemiseks. Õppimist toetatakse koostöös kogukonnaga ning loovuse ja kultuuriteadlikkuse arendamise kaudu.
- **Sotsiaalse ja kodanikupädevuse kujundamisel** pööratakse tähelepanu koostööle, vastutuse võtmisele ja kokkulepete järgimisele ning luuakse võimalusi osaleda koolielu ja kogukonda puudutavate tegevuste kavandamisel. Õpilasi suunatakse mõistma ühiskonnas toimuvaid protsesse ning kujundama teadliku ja vastutustundliku kodaniku hoiakuid.

- **Enesemääratluspädevuse kujundamisel** toetatakse õpilase eneseanalüüsi, eesmärkide seadmist ja vastutuse võtmist oma tegevuse eest. Tähelepanu pööratakse vaimse ja füüsilise heaolu kujunemisele ning turvalisele ja toetavale toimetulekule erinevates olukordades. Pädevuse kujunemist toetavad regulaarsed eneseanalüüsid, klassiaeg ning arenguestlused.
- **Õpipädevuse kujundamine** toimub kõigis õppeainetes, keskendudes õppimisoskuste, teabe leidmise, kriitilise hindamise ja kasutamise arendamisele. Üheks oluliseks eesmärgiks on kujundada õpilastest järk-järgult ennastjuhtivad õppijad, kes oskavad seada eesmärgid, kavandada oma tegevust, hinnata oma arengut ning võtta vastutust oma õppimise eest.
- **Suhtluspädevuse kujundamisel** arendatakse õpilaste eneseväljendusoskust, kuulamisoskust ja arutelukultuuri ning suunatakse kasutama korrektset ja olukorrale vastavat keelt nii suulises kui kirjalikus suhtluses. Pädevuse kujunemist toetatakse esitluste, koostöiste õppemeetodite ning loovtööde kaudu.
- **Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalase pädevuse kujundamisel** suunatakse õpilasi rakendama teadmisi praktilistes olukordades, märkama seoseid ning tegema põhjendatud otsuseid, arvestades nii looduse kui tehnoloogia võimalusi ja piiranguid.
- **Ettevõtlikkuspädevuse kujundamisel** luuakse võimalusi algatusvõime arendamiseks, projektipõhiseks õppimiseks ning eesmärkide seadmiseks ja nende elluviimiseks koostöös teistega. Õpilasi suunatakse märkama võimalusi, algatama tegevusi ning võtma vastutust projektide, loovtööde ja koolielu kujundamise kaudu.
- **Digipädevuse kujundamisel** suunatakse õpilasi kasutama digi- ja tehisaru vahendeid eesmärgipäraselt, kriitiliselt ja vastutustundlikult. Õpitakse hindama tehisaru genereeritud teabe ja multimeedia usaldusväärsust, teadvustama sellega kaasnevaid riske ning mõistma soovitusalgoritmide mõju oma informatsioonile ja valikutele. Õpilane arendab oskust teha tehisarusüsteemidega tulemuslikku koostööd, järgides autorikaitsereegleid ja akadeemilist ausust.

Praktilised näited ja rakendamise viisid on kirjeldatud töödokumendis [„Üldpädevuste ja läbivate teemade praktiline rakendus”](#).

1.4. Õppekava läbivad teemad, nende käsitlemise põhimõtted

Läbivate teemade käsitlemine toetab 1.3 kirjeldatud üldpädevuste kujunemist ning seob aineõppe eluliste ja ühiskondlike kontekstidega. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahend, mida arvestatakse nii õppetöö kavandamisel kui ka koolikeskkonna kujundamisel.

Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning aitavad kujundada terviklikku arusaama ühiskonna toimimisest. Nende kaudu toetatakse õpilase suutlikkust rakendada oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades ning käsitletakse isiksuse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavad läbivad teemad on:

- 1) **elukestev õpe ja karjääri kujundamine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2) **keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3) **kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4) **kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab oma kultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- 5) **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;
- 6) **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbivate teemade käsitlemine koolis rakendub:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte, lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- klassivälises ja huviringide tegevuses – läbivaid teemasid käsitletakse projektide ja koostöötegevuste kaudu koolis ja kogukonnas.

1.5. Ainevaldkonnasisesed ja -ülesed lõimingu võimalused koolis

Õppetöös toetatakse teadmiste ja oskuste ülekandmist eri ainevaldkondade vahel ning nende seostamist igapäevaeluga. Lõimingu käsitletakse võimalusena siduda ainevaldkondade sees ja vahel õpitavaid teadmisi ja oskusi ning toetada õpilaste tervikliku maailmapildi kujunemist. Lõiming toetab koolis õpitu seostamist erinevate eluvaldkondadega ning üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist.

Lõimingu kavandamisel lähtutakse kooli õppekavas esitatud üld-, valdkonna- ja ainepädevustest. Lõimingu kavandamine toimub kooli õppekava arendamisel ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel.

Õpetajad valivad koostöös lõimingu viisi ja ulatuse vastavalt õppe-eesmärkidele ja õpitulemuste saavutamisele. Lõimingu saavutamiseks tehakse õpetajate vahel koostööd, mille käigus seatakse ühiseid õpieesmärgi, luuakse seoseid õppeainete vahel ning kujundatakse ühist arusaama õpitavast.

Lõiming ehk seoste loomine toimub õppeainete siseselt ja vaheliselt, ainevaldkondade sees ja üleselt, erinevate kooliastmete vahel ning kooli ja partnerite koostöös. Lõiming hõlmab ka formaal- ja mitteformaalõppe seostamist.

Ainevaldkonnasisesed ja -ülesed lõimingu võimalused on täpsemalt kirjeldatud ainekavades ning neid arvestatakse õppetöö planeerimisel ja kooli tegevustes.

Kool tagab lõimingu planeerimiseks, õpetajate koostööks ja professionaalseks arenguks ühise koostööaja.

Lõimingu rakendamist ja selle tulemuslikkust analüüsitakse ainevaldkondades ning õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel, lähtudes õpitulemustest ja õpilaste tagasisidest.

1.6. Liikluskasvatuse korraldus koolis

Liikluskasvatuse teemad tulenevad riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus”. Kooli rolli on viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada neid ette ohutuks liiklemiseks. Eesmärk on kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on:

- ohutu liiklemise harjumused ning oskus tajuda liikluskeskkonda ja vältida käitumist, mis ohustaks või takistaks kaasliiklejaid;
- teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Õpetajad planeerivad liikluskasvatuse teemad õppe- ja kasvatustegevuse kavandamise käigus ning neid käsitletakse ainetundides ja jalgratturikoolituse ringitundides.

Liikluskasvatuse käsitlemisel arvestatakse õpilaste vanust ja arengutaset ning see toimub järjepidevalt kõigis kooliastmetes:

I kooliaste: õpetatakse jalakäija ja jalgratturi ohutut liiklemist, arvestades lapse koduümbruse liikluskeskkonda. Õpitakse turvavöö, helkuri, kiivri ja muude kaitsevahendite kasutamist ning ohutu teekonna valikut;

II kooliaste: käsitletakse erinevaid liiklusolukordi ning ohutut liiklemist linnas ja maapiirkonnas. Arendatakse sõiduki liikumise kiiruse hindamise oskust, liiklusreeglite tundmist ja ohtude ennetamist;

III kooliaste: keskendutakse ohuolukordade analüüsile, lahendustele ja liiklustraumade ennetamisele. Arendatakse oskust järgida liiklusseadust, kasutada ohutust tagavaid ja suurendavaid kaitsevahendeid (helkur, turvavöö, jalgratturi kiiver, põlve- ning küünarnukikaitssed jm) ning teha liikluses ohutuid valikuid.

2. ÕPPEKORRALDUSE ALUSED

2.1. Õppekorralduse üldpõhimõtted

Õppekorraldus lähtub kooli õppekava üldosas sätestatud õppimise käsitusest ning õppe- ja kasvatusesmärkidest. Õppekorralduslikud otsused tehakse pedagoogilistel kaalutlustel, lähtudes õppija arengust, õpieesmärkidest ja kooli võimalustest.

2.2. Õppeaasta, tunniplaan ja päevakava

Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini. Õppeaasta jaguneb kolmeks trimestriks ja viieks koolivaheajaks, mis ühtivad riiklikult kehtestatud koolivaheaegadega. Õppeaastas on vähemalt 175 õppepäeva. Õppepäev on kalendripäev, mil õpilane on päevakava või individuaalse õppekava alusel kohustatud õppes osalema. Ühes nädalas on kuni viis õppepäeva.

Igapäevase õppetöö korralduse aluseks on tunniplaan ja päevakava. Tunniplaan määrab õpilase nädala õppekoormuse ja õppetundide järjestuse ning päevakava sätestab õppetegevuste ja teiste kooli õppekava toetavate tegevuste ajalise korralduse, mis avalikustatakse kooli kodulehel.

2.3. Õppetunni arvestus ja paindlik õppeaeg

Õppetund on kooli päevakavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õppeks ettenähtud ajavahemik.

Õppeainete nädalatundide arv ja õpilaste õppekoormus arvestatakse riiklikus õppekavas sätestatud 45-minutilise õppetunni alusel ning lähtutakse põhikooli õpilase suurimast lubatud nädalakoormusest. Kooli tunnijaotusplaanis (p 2.8) toodud nädalatundide arv on arvestuslik: üks nädalatund vastab 45-minutilisele arvestuslikule õppetunnile. Õpilase õppekoormus kujuneb tunnijaotusplaanis talle määratud nädalatundide arvu alusel.

Õppetöö korraldamisel võib kasutada erineva pikkusega õppetunde ja õppeperioode, mis moodustuvad mitme arvestusliku õppetunni ühendamisel. Kool korraldab õppetööd paindliku ajakasutusega, üldjuhul 40- ja 80-minutiliste tundidena. Tunniplaanis kajastatud tegelike õppetundide arv võib seetõttu erineda tunnijaotusplaanis määratud arvestuslike nädalatundide arvust. Tunniplaani koostamisel tagatakse, et õpilase arvestuslik nädalakoormus ei ületa talle kehtestatud suurimat lubatud nädalakoormust. Paindliku õppekorralduse ja ühendatud õppetundide eesmärk on toetada sügavat õppimist, õpilaste keskendumist, õpitu kinnistamist, mitmekesiste õppemeetodite rakendamist, üldpädevuste kujunemist ning õpilase järkjärgulist kujunemist enastjuhtivaks õppijaks.

Arvestusliku õppeaja piires korraldatakse õppe- ja kasvatustegevusi paindlikult ning erineval viisil, et toetada õppekava eesmärkide täitmist. Seda aega võib kasutada õppetunni või ühendatud õppetunni sees õpetaja juhendatud iseseisvaks õppimiseks, õpitu kinnistamiseks, refleksiooniks või muudeks õppetegevusteks ning õppe- ja kasvatustöö osana klassiajaks, õppekäikudeks, õppepäevadeks, projektõppeks, õuesõppeks, muuseumiõppeks ja üldpädevuste arendamiseks. Õppeaega kasutatakse õppeaasta jooksul paindlikult, seejuures tagatakse tunnijaotusplaanis määratud õppeainete maht ja õpitulemuste saavutamine ning õpilase suurim lubatud nädalakoormus.

Õppeaega käsitletakse tervikliku õppetsükliks, mis hõlmab õppimise eesmärgistamist, uute teadmiste ja oskuste omandamist, harjutamist, praktilisi tegevusi, koostöist õppimist, õpetaja juhendatud iseseisvat õppimist, õpitu kinnistamist, tagasisidestamist ja refleksiooni.

2.4. Klassiaeg õppekoormuse osana

Klassiaeg on kooli õppe- ja kasvatustöö osa ning toimub õpilase õppekoormuse raames eesmärgistatud ja juhendatud õppetegevusena. Klassiaeg on kooli päevakava osa ning selle korraldus ja sisu kavandatakse paindlikult vastavalt [klassi arengufookusele](#), õpilaste vajadustele ja kooli õppeaasta eesmärkidele.

Klassiaeg ei ole iseseisev akadeemiline õppeaine ega lisandu tunnijaotusplaanis (p 2.8) toodud õppetundide koguarvule, vaid toimub paindliku õppeaja raames ning kajastatakse päevakavas ja tunniplaanis eraldi õppetegevusena. Klassiaeg viiakse läbi üldjuhul kord nädalas tegeliku kestusega 40 minutit.

Klassiaja eesmärk on toetada õpilaste üldpädevuste arengut, õpioskusi, enastjuhtiva õppija kujunemist, koostööoskusi, väärtuskasvatust, heaolu, suhtlemisoskust, klassikollektiivi kujunemist ning kooli ühiste kokkulepete mõtestamist.

Klassiaja eesmärgi toetavad lisaks klassiajale kooliastme ühistegevused, programmid, projektid, õppekäigud ja teised õppe- ja kasvatustegevused.

2.5. Õppetegevuse vormid ja õpikeskkonnad

Õppetegevus võib toimuda erinevates vormides, sealhulgas õppetunnina, projektõppena, üldõppena, õppekäigu või õppepäevana, iseseisva õppena ning vajaduse korral distant- ja e-õppena. Õppetegevuse vormi ja läbiviimise koha valikul lähtutakse õppe-eesmärkidest. Õppetegevus võib toimuda kooli ruumides, kooli territooriumil, õues, digikeskkonnas, muuseumis, raamatukogus, ettevõttes, kultuuri- või haridusasutuses või muus õppeprotsessi toetavas keskkonnas.

Kõik õpetaja poolt kavandatud ja juhendatud ning õpitulemustega või õppe- ja kasvatuseesmärkidega seotud tegevused loetakse õppeaja osaks. Õpetaja kavandab õppetöö selliselt, et õppimine on eesmärgistatud ja juhendatud.

Õpilase iseseisev õpe on osa terviklikust õppeprotsessist. Iseseisva õppe ülesanne on seotud õppetunni, õppetsükli või õppe-eesmärgiga ning on õpilasele eelnevalt juhendatud. Õpilane peab teadma, mida teha, miks seda teha, kust vajadusel abi saada ning kuidas tööle tagasisidet antakse.

Kodune töö erineb õppetunni või õppetsükli osaks olevast iseseisvast õppest üldjuhul suurema mahu, pikema kestuse või iseseisvama töökorralduse poolest. Kodune töö eeldab õpilaselt aja planeerimist, harjutamist, lugemist, uurimist, loovtööd, projekti, esitluse koostamist või muud õppe-eesmärgist lähtuvat tegevust. Selle kaudu harjutab õpilane näiteks ülesande jaotamist väiksemateks osadeks, aja planeerimist, vajaliku lisateabe leidmist, probleemide lahendamist (*õpipädevus*), lugemist, korrektset eneseväljendust (*suhtluspädevus*), eesmärkide seadmist, koostööd ning vajaduse korral suhtlemist ja tegutsemist (*ettevõtlikkuspädevus*) digikeskkondades (*digipädevus*). Koduste tööde kavandamisel arvestatakse õpilaste vanust, töömahtu, õppeperioodi üldist koormust ning vajadust toetada õpilase kujunemist enastjuhtivaks õppijaks.

Õppekäigud, õppepäevad, projektõpe, õuesõpe, muuseumiõpe ja muud väljaspool tavapärast ainetundi toimuvad õppetegevused on osa õppekava täitmisest, kui need on seotud õppe- ja kasvatustöö eesmärkidega ning toetavad õpilase ainealast, üldpädevuslikku või sotsiaalset arengut.

Õppetegevuses kasutatakse liikumist soodustavaid ja aktiivseid õpivorme, mis aitavad kaasa õpilaste keskendumisele, heaolule ja õppimise tulemuslikkusele.

2.6. Mitteformaalõppe ja mujal toimuva õppimise arvestamine

Kool arvestab õpilase vanema taotluse alusel õpilase õppimist mitteformaalõppes või teises haridusasutuses koolis õpetatava osana, kui see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

Õpitu arvestamiseks esitab õpilase vanem koolile taotluse ning vajadusel tõendusmaterjalid õpitu sisu ja õpitulemuste kohta, näiteks koolivälise tegevuse juhendaja või õpetaja ülevaate. Õpitu arvestamisel lähtutakse õppe sisust ja õpitulemustest. Koolil on õigus küsida täiendavaid tõendusmaterjale.

Õpitu arvestamise otsustab direktor või tema volitatud isik koostöös õpetajatega. Otsuse tegemisel hinnatakse õpitu ajakohasust ning välditakse õpitulemuste topeltarvestamist.

Kool võib jätta õpitu arvestamata, kui selle sisu või saavutatud õpitulemused ei vasta kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemustele või kui õpitu arvestamine ei ole muul põhjendatud juhul õppekava osana asjakohane.

2.7. Põhikooli läbimine ja lõpueksamite korraldamine

Põhikoolis on õppekava täitmiseks arvestatud aeg (nominaalne õppeaeg) üheksa aastat. Lõpueksamite korraldamisel lähtutakse kehtivatest õigusaktidest ning kooli kehtestatud korrast.

2.8. Rakvere Põhikooli tunnijaotusplaan õppeaineti ja klassiti

ÕPPEAINE	I	II	III	1. kooliaste		IV	V	VI	2. kooliaste		VII	VIII	IX	3. kooliaste	
				riiklik	RPK lisa				riiklik	RPK lisa				riiklik	RPK lisa
eesti keel	7	6+1	6+1	19	+2	5+1	3+1	3	11	+2	2	2	2	6	
kirjandus							2+1	2	4	+1	2	2	2	6	
A-võõrkeel / inglise keel			3	3		3	3	3	9		3	3	3	9	
B võõrkeel/ vene ja saksa keel								3	3		3	3	3	9	
matemaatika	3+1	3+2	4+1	10	+4	4+1	4+1	5	13	+2	5	4+1	4+1	13	+2
loodusõpetus	1	1+1	1	3	+1	2	2	3	7		2			2	
bioloogia											1	2	2	5	
geograafia											1+1	2	2	5	+1
füüsika												2	2	4	
keemia												2	2	4	
ajalugu							1+1	2	3	+1	2	2	2	6	
ühiskonnaõpetus								1	1				2	2	
inimeseõpetus		1	1	2			1	1	2		1	1		2	
kunst	2	1	2/1	4,5		1	1	1	3		1	1	1	3	
muusika	2	2	2	6		2	1	1	4		1	1	1	3	
liikumisõpetus	2+1	3*	3	8	+1	3	3	2+1	8	+1	2	2	2	6	
tööõpetus, käsitöö ja kodundus, tehnoloogiaõpetus	1	2	1/2	4,5		1+1	2	2	5	+1	2	2	1	5	
koolipoolne valikõppeaine: informaatika						1	1			+2	1				+1
LUBATUD KOORMUS	20	23	25			25	28	30			30	32	32		

Tunnijaotusplaanis on lisaks riiklikule õppemahtudele kollasega esile tõstetud kooli poolt vaba tunnimahu kasutamine. Selgitused tunnijaotusplaani juurde:

- 3. klassis I poolaastal ja II poolaastal tundide mahud kunsti- ja tööõpetuses muutuvad;
- * 2. klassis liikumisõpetuse aine raames toimub õpilastel 1 tund rütmika tunnina;
- tehnoloogiavaldkonna ainetes 4.-9. klassides korraldab õppetööd Rakvere Vabaduse kool ja õppetegevust viiakse läbi Töö- ja Tehnoloogia Keskuse hoones aadressil Vabaduse 1. Õpe on korraldatud õpperühmades. Õpilaste jagunemine õpperühmadesse on sooneutraalne. Sõltumata õpperühmast on kõigil õpilastel võimalus omandada taotletavad teadmised, oskused ja pädevused nii käsitöös, kodunduses kui ka tehnoloogiaõpetuses. Õppeaasta jooksul vahetatakse valdkondlike õpitulemuste saavutamiseks õpperühmi üheks trimestriks. Nimetatud klasside ainevaldkonnakava ja hindamise korraldus on leitav Rakvere Vabaduse kooli õppekavast;
- 9. klassis on 2 tundi tehnoloogiaõpetust nädalas alates septembrist kuni ainekursuse (35 tundi) lõpuni.
- 1.-4. klassides on õpetajal õigus kasutada üldõpetuslikku õpet, mille puhul keskendutakse teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde.

2.9. Vaba tunnimahu kasutamine, valikained ja võõrkeelte valik

Kooli õppekava tunnijaotusplaanis kasutatakse lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele vaba tunnimahu. Vaba tunnimahu kasutamise eesmärk on toetada põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud üld- ja ainepädevuste kujunemist ning mitmekesistada õppe- ja kasvatustegevust. Vaba tunnimahu arvelt lisatud tundidega ei kaasne täiendavaid õpitulemusi ega õppesisu võrreldes riiklikus õppekavas sätestatuga.

Koolil on õigus vajaduse korral muuta vaba tunnimahu jaotust õppeainete vahel, tagades seejuures põhikooli riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste ja õppeainete mahtude täitmise. Vaba tunnimahu kasutamine kavandatakse igaks õppeaastaks eraldi, lähtudes õpilaste vajadustest, õpitulemuste analüüsist, kooli arengusuundadest, õppekorralduslikest võimalustest ning õpetajate ressursist. Muudatused kinnitatakse kooli õppekava kehtestamise ja muutmise korras.

I kooliastmes kaheksa, II kooliastmes kümne ja III kooliastmes vaba tunnimahu nelja nädalatunni kasutamine kooli õppekavas:

Õppeained	Klassid											
	1.	2.	3.	I KA	4.	5.	6.	II KA	7.	8.	9.	III KA
eesti keel		1	1	2	1	1		2				

kirjandus						1		1				
matemaatika	1	2	1	4	1	1		2		1	1	2
loodusõpetus		1		1								
geograafia									1			1
ajalugu						1		1				
tehnoloogia					1							
liikumisõpetus	1						1					
informaatika					1	1		2	1			1
	2	4	2	8	4	5	1	10	2	1	1	4

- Eesti keel- 2. ja 3. klassis keskendub kolmele peamisele õpitulemusele: suulisele eneseväljendusele, lugemisele ja kirjutamisele. Lisatund võimaldab rikastada õppetööd loovülesannete, jutukeste kirjutamise ja jutustamisoskuse arendamisega, samuti pöörata suuremat tähelepanu funktsionaalsele lugemisele ning korrektsele kirjatehnikale ja viihikute vormistamisele. Lisaks pakuvad lisatunnid võimalust siduda õppeaine IT-ga, kus lapsed saavad arvutiklassis harjutada tekstide ja luuletuste trükkimist.
- kirjandus- 5. klassi lisatund kirjanduses on kirjandiõpetus, mis võimaldab tutvuda kirjandite kirjutamise täpsemate nõuetega (ülesehitus, sissejuhatuse, teemaarendus ja lõppsõna). Tunnis õpitakse kirjutama kõiki tekstiliike. Sellised oskused on vajalikud igas järgnevas klassis ja kõigis ainetes toimetulekuks;
- matemaatika- 1. klassi matemaatikas tuleb palju mõisteid selgitada läbi mängu, nii kinnistub aine paremini. Mängud võtavad rohkelt aega, lisatund võimaldab seda. 3. klassi matemaatikas on aega, et sisse tuua elulisi näiteid, seoseid, ülesandeid. Lisatund võimaldab teemade kinnistamiseks, kordamiseks, koostada matemaatilisi jutukesi. Lahendada probleemülesandeid. Teha lõimingut erinevate õppeainetega. Matemaatika 8. ja 9. klass- uute teadmiste ja oskuste omandamine on tulemuslikum, kui õppetöös on rohkem võimalusi ülesannete sidumiseks praktilise eluga. 9. klassi programm tuleb uue eksamikorralduse tõttu läbida varasemaks kuupäevaks, mis jätab kordamiseks liiga vähe aega. Mitmekesisistatakse õppetööd, kasutades erinevaid õpikeskkondi, sh digivahendeid ja arvutiklassi, et toetada õpitulemuste saavutamist ja teadmiste rakendamist.
- loodusõpetus- 2. klassis lisatund võimaldab rohkemaid õppekäike, lõimingut teiste õppeainetega ning viia läbi õuesõppe tunde.
- geograafia- 7. klassi geograafia paneb aluse edasisele geograafia õppele. Lisatund võimaldab läbi viia õppekäike, mis on eelduseks orienteerumisele ajas ja ruumis. Geograafias on palju

- praktilisi ülesandeid, mis võtavad rohkem aega (töö kaardiga, orienteerumine, plaani koostamine, geograafiliste koordinaatide määramine);
- ajalugu- lisaülesanded, mis arendavad õpilaste kujutlusvõimet nagu plakatid ning erinevad digipädevusega seotud harjutused võtavad tihtipeale rohkem aega. Lisatund võimaldab ka perioodiga seotud meediamaterjali õpilastele tutvustada;
 - liikumisõpetus- regulaarne kehaline aktiivsus on oluline füüsilise ja vaimse tervise jaoks. Tunnimahu suurendamine aitab õpilastel omandada tervislikke liikumisharjumusi, arendab tiimitööd ja sotsiaalseid oskusi läbi mitmesuguste liikumismängude ja spordialade. Suurenenud füüsiline aktiivsus toetab ka vaimset heaolu ja aitab kaasa paremale subjektiivse heaolu kujundamisele. Lisaks soodustab kehaline aktiivsus paremaid õpitulemusi. 1. klassis lisatud üks ainetund, mis toimub rütmika tunnina. Rütmika liikumisõpetuse aine osana täiendab õpilase kehalist arengut ühendades liikumise, muusika ja eneseväljenduse. Rütmika tegevused arendavad liigutuste koordineerimist, rütmikutunnet, kehahoidu, koostööoskust;
 - tehnoloogia – kõigi osaoskuste arendamiseks. Käeline tegevus soodustab peenmotoorika arengut ja aju tegevust. Soodustab töövõtete õppimist ja kinnistamist;
 - valikaine informaatika on kooli valik ja on õpilastele kohustuslik 4., 5. ja 7. klassis. Õppetegevus toetab läbiva teema „Teabekeskond“ ja „Tehnoloogia ja innovatsioon“ rakendamist ja digipädevuste arendamist, valmistamaks õpilasi ette loovtööde vormistamiseks 8. klassis. Informaatika valikkursusel osalevad kõik antud klasside õpilased;
 - koolis õpetatakse A-võõrkeelena inglise keelt alates 3. klassist ja B-võõrkeelena vene või saksa keelt alates 6. klassist. Enne B-võõrkeele õppimise alustamist küsitakse õpilase soovi, kumba B-võõrkeelt ta eelistaks. B-võõrkeele gruppide moodustamisel arvestatakse võimalusel õpilase soovi, kooli võimalusi ja õppekorraldust. Kool ei ole kohustatud avama mõlemat B-võõrkeele rühma. Rühmade avamise otsustab kool, lähtudes õpilaste valikutest, õpetajate olemasolust ning õppekorralduslikest võimalustest. Kui soovitud B-võõrkeele rühma ei ole võimalik avada, pakub kool õpilasele õppimiseks teise B-võõrkeele.
 - Lihtsustatud õppes õpitakse võõrkeelena ühte keelt. Eesti õppekeelega õpilaste puhul on selleks A-võõrkeel, mille õppimist alustatakse 5. klassist ning mille valib kool arvestades oma võimalusi ja õpilaste soovide.

2.10. Eesti keelest erinevate õppekeelte kasutamine

Kooli õppekeel on eesti keel. Õppetöös võib õpetaja metoodiliste valikute kaudu kasutada teisi keeli ning lõimida aineõpet koolis õpetatavate võõrkeeltega, toetades õpilaste keele- ja ainealaste pädevuste arengut.

Kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega või välisriigist saabunud õpilane, võib kool vajaduse korral ja vanema nõusolekul korraldada eesti keele õpet „Eesti keel teise keelena“ ainekava alusel.

Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase vanema taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes. Õpilase õppe toetamiseks võib kasutada riiklikus õppekavas sätestatud vaba tunniressurssi.

3. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATUD TEGEVUSED, SH ÕPPEKAVA RAKENDAMIST TOETAVAD TEGEVUSED

Õppekeskkond hõlmab õpilasi ümbritsevat vaimset, sotsiaalset ja füüsilist keskkonda, mis kõik koos mõjutavad õpilaste õppimist ja arengut. Digikeskkondi kasutatakse teadlikult ja eesmärgipäraselt õppimise toetamiseks. Eesmärk on toetada iga õpilase isiksuslikku ja akadeemilist kasvu, pakkudes turvalist, tervist edendavat ja õppimist soodustavat keskkonda.

Õppekeskkonna kujundamisel ja riskitegurite ohjamisel lähtub kool kehtivatest õigusaktidest.

Sotsiaalse ja vaimse keskkonna kujundamisel osaleb kogu koolipere. Suhted õpilaste, vanemate, õpetajate ja teiste koolitöötajate vahel põhinevad vastastikusel austusel, koostööl ja kokkulepete järgimisel.

Koolis kujundatakse õppijakeskne õhkkond, mis edendab õpilaste enesekindlust ja motivatsiooni, soodustades avatud suhtlemist ja kriitilist mõtlemist. Märgatakse ja tunnustatakse õpilaste pingutusi ja saavutusi. Kiusamist ja vägivalda ei lubata ja ennetatakse süsteemselt.

Kooli füüsiline keskkond on turvaline ja esteetiline. Õpperuumide kujundus toetab erinevate õppeviiside rakendamist, võimaldades kaasaegsete õppematerjalide ja -vahendite kasutamist.

Koolis arvestatakse õpilaste individuaalsete vajaduste ja eripäradega. Vajadusel kohandatakse ruume ja õppematerjale, et need vastaksid õpilaste arengutasemele ja vajadustele. Õpilastele pakutakse tuge, et nad saaksid osaleda õppetöös parimal võimalikul viisil.

Õppetöö võib toimuda ka väljaspool traditsioonilisi kooliruumi, sealhulgas looduses, kultuuriasutustes või virtuaalses keskkonnas, tagades õpilaste vaimse ja füüsilise turvalisuse ning tervise kaitse.

Iga õppeaasta alguses kavandatakse ülekoolilised ja koolidevahelised projektid (üritused) kooli üldtööplaanis.

Õpilastele antakse võimalusi initsiatiivi näitamiseks ning osalemiseks otsustusprotsessides läbi õpilasesinduse.

Kool kogub regulaarselt tagasisidet õpilastelt, vanematelt ja õpetajatelt, sealhulgas küsitluste kaudu. Saadud tagasisidet analüüsitakse ning kasutatakse õppe- ja kasvatustegevuse arendamiseks ja parendamiseks.

3.1. Õppekava mitmekesistamiseks rakendatavad tegevused

- Kool suunab ja toetab õpilaste ettevalmistust aineolümpiaadidel ja -võistlustel osalemiseks.
- Koolis on kujunenud traditsioonilised üritused, milles õpilased osalevad ja mille korraldamisse panustavad erinevad klassid. Traditsioonid ja tegevused kajastuvad kooli üldtööplaanis. Parima õppeedukusega klasse tunnustatakse rändkarikaga „Aasta Aare“. Aktiivselt osaletakse konkurssidel, võistlustel, külastatakse teatrietendusi, kontserte ja muuseume.
- Kooli õppekava toetuseks ja õpilaste vaba aja sisustamiseks toimuvad koolis huviringid. Huviringide arv ja valik võib õppeaastati erineda. Ringijuhtideks on enamasti koolitöötajad.
- Algklassides kasutatakse VEPA metoodikat ning selle elemente rakendatakse ka II ja III kooliastmes ning ülekoolilistel üritustel.
- Kool osaleb erinevates riiklikes ja rahvusvahelistes programmides, mis toetavad õppekava eesmärkide saavutamist.
- Koolil on õpilasesindus, mille liikmed osalevad kooliürituste korraldamises ja teevad koolikorralduslikke ettepanekuid.

3.2 Projekt-, õues- ja muuseumiõpe ning ekskursioonid ja õppekäigud

Õppetöö mitmekesistamiseks kasutatakse projektõpet, õuesõpet, muuseumiõpet ning õppekäike ja ekskursioone, mis on kavandatud õppekava eesmärkide ja õpitulemuste saavutamiseks ning kavandatakse üldjuhul õppeainete tundide raames või väljaspool tavapärast ainetundi. Vajaduse korral kasutatakse nende läbiviimiseks paindlikku ajakorraldust, sealhulgas pikemaid õppeperioode, õppeperioodi viimast nädalat või õppeaasta lõpupäevi. Võimalusel kavandatakse õppetegevus aineteüleselt ning koostöös teiste õpetajatega. Õppekäigu kavandamisel arvestatakse võimaluse korral teiste õppeainete ja õpetajate töökorraldusega ning otsitakse võimalusi õppetegevuste ühildamiseks.

Õpetaja poolt kavandatud ja juhendatud, õpitulemustega seotud tegevused, sealhulgas õppekäigud ja projektid, loetakse õppeaja osaks.

Projektõpe põhineb eesmärgistatud ja ajaliselt piiritletud tegevustel, mille käigus arendatakse õpilaste koostööoskust, probleemilahendusoskust ja iseseisvat tegutsemist.

4. III KOOLIASTME LOOVTÖÖ TEMAATIKA VALIKU, JUHENDAMISE, TÖÖ KOOSTAMISE JA HINDAMISE KORD

III kooliastmes koostavad õpilased läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö või muu taoline.

Loovtöö teema valib õpilane oma huvidest lähtuvalt koostöös potentsiaalse juhendajaga kooli poolt pakutud teemavaldkondadest või pakub välja enda teema, mis lähtub õppekava läbivatest teemadest.

Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatööna.

Loovtöö juhendajaks on koolitöötaja ning kaasjuhendajaks võib olla täiskasvanu väljastpoolt kooli.

Loovtööd hinnatakse “Arvestatud” või “Mittearvestatud”. Loovtöö teema märgitakse põhikooli lõputunnistusele.

Loovtööna on võimalik arvestada ka tööd, mis on õpilase poolt esitatud, hinnatud kooliväliste ekspertide poolt ja äramärgimist leidnud vabariiklikul õpilasuurimistööde konkursil või kui õpilane on osalenud üleriigilisel või rahvusvahelisel aineolümpiaadil.

Kui loovtöö ja selle kaitsmine hinnatakse hindega “mittearvestatud”, siis antakse õpilasele samal õppeaastal võimalus töö täiendamiseks ja selle uuesti esitamiseks õppenõukogu ees.

Hariduslike erivajadustega õpilastele võib juhendaja ettepanekul võimaldada erivajadusest tulenevaid eritingimusi. Eritingimuste arvestamise ettepaneku teeb juhendaja õppealajuhatajale.

Kui kooli õppenõukogu otsustab, et õpilane ei ole loovtöö koostamiseks võimeline, peab õpilase individuaalses õppekavas loovtöö koostamise asendama mõne muu jõukohase õppeülesandega, mis taotleb üldjoontes samu õpieesmärke. Sellisel juhul loovtöö hinnatakse mitteeristavalt ning selle tegemine ei ole põhikooli lõpetamise tingimuseks.

Loovtööde koostamise, juhendamise ja hindamise täpsem kord on sätestatud eraldi juhendis „III kooliastme loovtöö koostamise ja hindamise juhend“, mis on kättesaadav kooli kodulehel.

5. ÕPILASTE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE NING HINDAMINE

5.1. Hindamise alused

Hindamine toimub riiklikus õppekavas sätestatud põhimõtete alusel.

Õpitulemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist ning toimub õppimist toetava koostöise protsessina. Õpilane on hindamisprotsessis aktiivne osaline, kes osaleb eesmärkide seadmisel, enesehindamises ja õppimise analüüsimises. Õppeainete hinded kajastavad õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õpitulemustele. Hindamise abil toimub teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Lisaks ainealastele hinnetele annavad aineõpetajad ja klassijuhataja õpilasele kirjeldavat tagasisidet üldpädevuste kohta (nt enesemääratlus- ja õpipädevus), märkides ära õpilase tugevused ja arenguvajadused. Tagasiside on edasiviiv ja toetab õpilase kujunemist ennastjuhtivaks õppijaks, suunates teda eesmärgi seadma, oma õppimist analüüsima ja vastutust võtma.

Hindamisel kasutatakse kujundavat ja numbrilist hindamist ning mitteeristavat hindamist. Lisaks ainealaste teadmiste ja oskuste hindamisele arvestatakse hindamisel õpioskuste ja üldpädevuste kujunemist. Õpilase käitumist hinnatakse eraldi.

Õpilase hindamine võib erineda tavapärasest, kui see on vajalik õpilase arengu toetamiseks. Hindamise erisused lähtuvad õpilase individuaalsetest vajadustest ning võivad olla sätestatud individuaalses õppekavas või tuleneda erialaspetsialisti soovitusel.

Õpilast võib hinnata kohandatult, diferentseeritult või mitteeristavalt vastavalt kooli hindamiskorras sätestatule. Hindamise erisuste rakendamisel teavitatakse õpilast ja tema vanemat hindamise põhimõtetest.

Kohandatud hindamine tähendab hindamise kohandamist õpilase individuaalsetest vajadustest lähtuvalt, diferentseeritud hindamine aga erinevate hindamisviiside kasutamist vastavalt õpilaste tasemele ja õpitulemustele.

Käesolevas peatükis sätestatud hindamise põhimõtteid rakendatakse ka lihtsustatud riikliku õppekava alusel õppivatele õpilastele, arvestades nende individuaalset õppekava ja õppekorralduse erisusi.

5.2. Hindamise eesmärk

Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut – anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata õpilast edasise haridustee valikul, suunata õppija vastutuse võtmist oma õppimise eest;
- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning põhikooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

5.3. Kujundav hindamine ja selle korraldus

Kujundav hindamine on 1.-9. klassis enamasti õppe kestel toimuv suuline ja/või kirjalik sõnaline kirjeldav hindamine, mille käigus saab analüüsida õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, anda tagasisidet õpilase saavutatud ja veel saavutamata õpitulemuste kohta, innustada ja suunata õpilast edasisel õppimisel ning kavandada edasist õppimist. Õpetaja selgitab õpilastele õpieesmärgid ning seda, mille alusel nende õppimist hinnatakse.

Rakvere Põhikoolis kasutatakse 1. klassi I trimestri kestel ainult kujundavat hindamist ja kasutatakse ka I trimestri kokkuvõtval hindamisel.

Kujundav hindamine keskendub õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega ning toetab õpilase õpioskuste ja enesejuhtimise kujunemist. Kujundaval hindamisel kaasatakse õpilasi enese- ja kaaslaste hindamisse, et arendada nende oskust seada õpieesmärgid, analüüsida oma õppimist ja käitumist ning toetada õpimotivatsiooni.

Kujundava hindamise raames annavad õpetajad ja teised koolitöötajad õpilasele igapäevaselt tagasisidet, et toetada ja suunata õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist ning üldpädevuste arengut. Üldpädevuste hindamisel tugineb õpetaja õpilase eneseanalüüsile ja õppeprotsessi käigus kogutud tõendusmaterjalidele (nt õpimapp, projektitööd). Tagasiside peab toetama õpilase arusaama oma õpioskuste ja sotsiaalsete oskuste arengust.

5.4. Numbriline hindamine, sh mitteinvasiivne hindamine

1) Rakvere Põhikoolis kasutatakse numbrilist hindamist nelja palli süsteemis ("2"- "5") alates 1. klassi II trimestrist kuni põhikooli lõpuni. Numbrilisel hindamisel trimestrite jooksul ja kokkuvõtval hindamisel hinnatakse õpilase teadmisi, oskusi ja vilumusi järgmiselt:

- hindegaga „5“ („väga hea“) hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindegaga „4“ („hea“) hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;

- hindegaga „3“ („rahuldav“) hinnatakse vaadeldava perioodi või temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasises õppimisel või edasises elus;
 - hindegaga „2“ („puudulik“) hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda oluliste raskusteta hakkamasaamist edasises õppimisel või edasises elus.
- 2) Nelja palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4“ 75–89%, hindegaga „3“ 50–74%, hindegaga „2“ 0–49%.
 - 3) „Arvestatud“ (AR) ja „Mittearvestatud“ (MA) on mitteeristavad protsessihinded, mis pannakse tööle, mis ei kuulu numbrilisele hindamisele. AR (arvestatud) tulemus on 50%-100%. MA (mittearvestatud) tulemus on alla 50%. AR/MA kandmisel õppeinfosüsteemi kirjutab õpetaja hindamisel soovitatavalt hinde kommentaarina saavutatud tulemuse protsendi. AR/MA protsessihinnet arvestatakse kokkuvõtivate trimestrihinnete panekul.
 - 4) Mitteeristavat hindamist (AR/MA) võib kasutada 1.-9. klass protsessi- ja kokkuvõtva hindena õpilastele :
 - kahe aasta vältel alates eestikeelsele õppele üleminekust, kes on varasemalt õppinud muukeelses õppel;
 - kellel on koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel vähendatud või asendatud riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ;
 - kellele koostatud individuaalses õppekavas on õppeaine(te)s ettenähtud mitteeristav hindamine;
 - kes tervisliku seisundi (võimalusel erialaspetsialisti tõendi alusel) või erivajadusest tulenevate eripärade tõttu ei saa pikaajaliselt oskusainete (liikumisõpetus, muusikaõpetus, kunstiõpetus, tööõpetus) tunnis täies mahus või tavapärase aktiivsusega osaleda;
 - kes on haridusliku erivajadusega (õpivad tõhustatud- või eritoel, lihtsustatud õppel).

5.5. Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 1) Õppetöö käigus eristatakse olulisi õpiülesandeid, mille kaudu hinnatakse õpitulemuste saavutamist ning mis on õpilasele kohustuslikud.
- 2) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hindab õpetaja nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes õpilase suuliste vastuste ja kirjalike tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust kooli õppekavas esitatud

nõuetele. Juhul kui õpilasele on rakendatud individuaalne õppekava, toimub hindamine vastavalt individuaalses õppekavas esitatud nõuetele.

- 3) Õppeinfosüsteemi teeb õpetaja märke "K" ("tegemata/esitamata kodune töö"), kui õpilane ei esita hindamisele kuuluvat kodust tööd. Kui õpilane ei esita kodust tööd järgmiseks ainetunniks, hindab õpetaja tööd hindegga „2“, millele ei laiene kümnepäevane järelevastamise võimalus. Kui õpilane esitab töö, siis õpetaja eemaldab märke "K".
- 4) Õppeinfosüsteemi teeb õpetaja märke "T" ("tegemata töö"), kui õpilane puudub koolist hindelise töö või hindelise õppeülesande tegemise ajal. Kui õpilane ei ole esitanud või järele vastanud hindelist tööd kümne õppepäeva jooksul pärast hinde teatavaks tegemist või haigusega seotud juhtudel õpetajaga kokkulepitud tähtajaks, muudab õpetaja märke „T“ hindeks "2". Märke "T" muudetud hinnet "2" enam parandada ei saa.
- 5) Õpetaja võib kasutada teadmiste ja oskuste hindamisel numbrilise hinde järel miinusmärki (–) ja plussmärki (+) kui peab vajalikuks rõhutada hinde kaalu ja see võib mõjutada kokkuvõtvat hinnet. Kokkuvõtvates hinnetes miinusmärki (–) ja plussmärki (+) ei kasutata.
- 6) Õpilasi on võimalik hinnata kohandatult või diferentseeritult:
 - Kohandatud hindamine. Õppetöö individualiseerimise korral (st õpikeskkonna ja -korralduse kohandamine, töökorralduste ja õppevara jõukohastamine, abimaterjalide kasutamine ülesannete lahendamisel, puhkepauside või lisaaja võimaldamine ülesande sooritamiseks, õpitulemuste muutmine jms) on õpetajal võimalus hinnata konkreetset õpilast tema eesmärkidest, pingutusest, oskustest ja õppekavas sätestatud õpitulemustest lähtuvalt. Õppe individualiseerimise korral võib õpilast hinnata ülejäänud klassist erinevatel alustel, hinnata kohandatult. Sellisel juhul teeb õpetaja õppeinfosüsteemis märke "!". Kohandatud hindamise puhul lisatakse kommentaari märke „!“ sisse või juurde lühike selgitus, mil viisil hindamist kohandati (nt „! Lisa-aeg ja abimaterjalid“).
 - Klassi- ja lõputunnistusele märgitakse hinne täiendavate kommentaarideta.
 - Diferentseeritud hindamine. Püsiva kirjaliku kõne puudega (hinnatud erialaspetsialisti poolt) õpilaste eesti keele kirjalikke töid võib hinnata diferentseeritult. Kirjalike tööde diferentseeritud hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead loetakse üheks veaks. Hindele lisatakse päevikus märke "!". Diferentseeritud hindamise rakendamise alus ja tingimused fikseeritakse õpilase individuaalses dokumentatsioonis ning õppe- ja hindamiskorraldus tehakse teatavaks õpilast õpetavatele õpetajatele.
 - Klassi- ja lõputunnistusele märgitakse hinne täiendavate kommentaarideta.
- 7) Hindamise erisused peavad olema õpilasele ja lapsevanemale teada enne õppeülesande sooritamist

- 8) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegas „puudulik“, „mittearvestatud“ või antakse tulemustele sõnaline negatiivne hinnang.
- 9) Põhikooli lõpueksameid hinnatakse vastavalt põhikooli lõpueksamite hindamise juhenditele.

5.6. Kokkuvõttev hindamine põhikoolis

- 1) Kui õppeaine õpetamine lõpeb õppeaasta jooksul varem, pannakse õppeaine kokkuvõttev hinne välja selle õpetamise lõpus ning seda arvestatakse aastahindena.
- 2) Kokkuvõttev hindamine on hinnete/mitteeristavate hinnangute koondamine trimestrihinneteks ja trimestrihinnete hinnete/mitteeristavate hinnangute koondamine aastahinneteks.
- 3) Kokkuvõttev trimestrihinne/mitteeristavate hinnangute pannakse välja vähemalt kolme trimestri jooksul saadud hinde või hinnangu põhjal. Kokkuvõttev hinne ei pea olema perioodi jooksul saadud hinnete aritmeetiline keskmine.
- 4) Kokkuvõttev aastahinne/mitteeristav hinnangute pannakse välja vähemalt kahe trimestrihinne/mitteeristava hinnangu alusel 1. klassis ja 2.-9. klassis üldjuhul kolme trimestrihinne/mitteeristava hinnangu alusel enne õppeperioodi lõppu.
- 5) Kui 2.-9. klassis on tunnijaotusplaanis üks ainetund nädalas, võib õpetaja kokkuvõtva aastahinde panna välja kahe trimestrihinne/mitteeristava hinnangu alusel. Sellisel juhul kajastub see õppeaine ainekavas.
- 6) Kui õpilasele ei saa välja panna trimestrihinnet pikaajalise puudumise ja/või tegemata tööde („T“) tõttu, märgib õpetaja õppeinfosüsteemi trimestrihindeks „MH“ („mitte hinnatud“). Aastahindena „MH“ ei kasutata. Aastahindena saab kasutada numbrilist hindamist või mitteeristavat hindamist.
- 7) Õpilasele, kelle trimestrihinne on „2“ („puudulik“), „MH“ („mitte hinnatud“) või „MA“ („mittearvestatud“), määratakse sobiv tugimeede (nt konsultatsioon, õpiabirühm, tugispetsialisti abi vms), et toetada nõutavate teadmiste ja oskuste omandamist. Vajaduse korral koostatakse individuaalne õppekava.
- 8) Kui õpilane jäetakse täiendavale õppetööle, pannakse õppeaine aastahinne välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 9) Kokkuvõtva hindamisega seotud erijuhtumid arutatakse läbi pedagoogilisel töökoosolekul, kus tehakse rakendatavate meetmete osas ettepanekud direktorile.
- 10) Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtavad ja käimasoleva trimestri sõnalised kujundavad hinnangud ja mitteeristavad hinnangud 5-pallisüsteemi („2“-„5“) hinneteks.

5.7. Õpilase üleviimine järgmisse klassi

- 1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- 2) Õpilase järgmisse klassi üleviimise või täiendavale õppetööle jätmise otsus tehakse enne õppeperioodi lõppu.
- 3) Õpilane jäetakse kooli õppenõukogu otsusega täiendavale õppetööle nendes õppeainetes, kus ta ei ole õppeperioodi jooksul omandanud õppekavas nõutud teadmisi ja oskusi ja tema aastahindeks tuleks välja panna „2“ („puudulik“).
- 4) Individuaalse õppekava rakendamise korral on õpilase järgmisse klassi üleviimise tähtajad ja erisused vajadusel sätestatud individuaalses õppekavas. Õppenõukogu otsustab üleviimise, arvestades neid tähtaegu ja erisusi.
- 5) Täiendav õppetöö viiakse läbi pärast kolmanda trimestri lõppu.
- 6) Täiendav õppetöö toimub täiendava õppetöö kava alusel, mille koostab aineõpetaja ning aineõpetaja annab sellest Stuudiumi kaudu teada õpilasele ja õpilase vanemale.
- 7) Täiendaval õppetööl täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel õpiülesandeid. Õpetaja kontrollib ja hindab täiendava õppetöö tulemusi.
- 8) Täiendava õppetöö lõpus pannakse õpilasele täiendava õppetöö hinne.
- 9) Pärast täiendava õppetöö lõppu pannakse välja aastahinne, arvestades täiendava õppetöö tulemusi.
- 10) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
- 11) Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „2“ („puudulik“), täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Otsuse tegemiseks esitab klassijuhataja õppenõukogule põhjendused kirjalikus vormis, kus on ära toodud varasemalt rakendatud tugimeetmed ja nende tulemuslikkus. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama. Õpilase klassikursuse kordama jätmise otsuse eel küsitakse õpilase vanema arvamust.

5.8. Käitumise hindamine

- 1) Käitumist hindab klassijuhataja iga trimestri lõpus, arvestades aineõpetajatelt saadud kirjalikku tagasisidet õppeinfosüsteemist. Käitumise hindamise aluseks on Rakvere Põhikooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine. Hinnangud on järgmised:

- hindegas „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt;
 - hindegas „hea“ hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid;
 - hindegas „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi, mistõttu ta vajab pedagoogide tähelepanu ning suunamist;
 - hindegas „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes eirab teadlikult või korduvalt kooli kodukorra nõudeid, ei järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning ei allu õpetajate ega koolitöötajate märkustele. Õpilase käitumine hinnatakse „mitterahuldavaks“ korduva põhjuseta puudumise korral või üksiku raske õigusvastase teo või kõlblusvastase käitumise korral, arvestades teo asjaolusid ja õpilase varasemat käitumist.
- 2) Käitumisega seotud kirjeldavat tagasisidet antakse õpilasele ning tema vanemale õppeprotsessi käigus ja arenguveestlusel.
 - 3) Käitumise hindamisel kasutatakse lisaks õpetaja te tagasisidele õpilase eneseanalüüsi ning arenguveestlusel seatud eesmäärke, et toetada õpilase vastutuse võtmist oma käitumise ja arengu eest.
 - 4) Õpilane viiakse üle järgmisse klassi, olenemata käitumise aastahindest.

5.9. Hinde ja hinnangu vaidlustamine

- 1) Õpilasel või tema vanemal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde teada saamist.
- 2) Hinde vaidlustamiseks esitab õpilane või tema vanem kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendusega.
- 3) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest õpilast või tema vanemat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

5.10. Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord

- 1) Õpilasel on õigus ja kohustus sooritada järelevastamine või järeltöö, kui õpitulemused ei ole saavutatud positiivsele tulemusele. Kui õpilane on sooritanud hindelise töö hindele “2” (“puudulik”) või “MA” (“mitte arvestatud”) või on töö tegemata (“T”), on õpilasel aega järelevastamiseks kümme õppepäeva pärast hinde väljapanemist. Haigestumine ja/või vaheaeg pikendavad järelevastamise aega selle perioodi võrra. Järelevastamise osas teeb õpilane õpetajaga kokkuleppe aja ja viisi kohta.

- 2) Kui õpilasele on jäänud trimestrihinne välja panemata (“MH”) või on välja pandud “2” või “MA”, on õpilasel õigus alates kooli tuleku ajast (uue trimestri) kümne õppepäeva jooksul eelmise trimestri hindelised ülesanded järele vastata ja saada kokkuvõttev trimestrihinne.
- 3) Järelevastamise õigust ei ole juhul, kui õpilane on tunnis ja ei esita õpetajale ilma mõjuva põhjuseta kirjalikku tööd või keeldub mõjuva põhjuseta suuliselt vastamast.
- 4) Järelevastamise õiguse üle otsustab aineõpetaja juhul, kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine.
- 5) Hinnet saab parandada üks kord.
- 6) Õpilasel on õigus enne järelevastamist saada aineõpetajalt konsultatsiooni. Õpetajad teavitavad õpilasi kord nädalas toimuvatest konsultatsiooni aegadest.
- 7) Aineõpetajal on õigus töötada välja õppeainest lähtuvad hindamise korra erisused, mis ei ole vastuolus kooli hindamise korraga. Hindamise erisused kajastuvad ainekavades. Aineõpetaja poolt väljatöötatud järelevastamise või järeltöö sooritamise korra erisusi tutvustab aineõpetaja õpilastele iga õppeaasta alguses.

5.11. Hindamisest teavitamine

- 1) Hindamise üldist korda tutvustab õpilastele ja vanematele klassijuhataja, õppeaine konkreetsemat korda vastava aine õpetaja iga õppeaasta alguses.
- 2) Õpilased ja õpilase vanemad saavad õpilase hinnete kohta teavet õppeinfosüsteemi kaudu ja õpetajatelt.
- 3) Õpetaja tutvustab trimestri alguses õpilastele õppeaines läbitavaid teemasid, oodatavaid õpitulemusi, hindamise põhimõtteid ning kontrolltöid ja teisi õpiülesandeid, mille täitmine on õpilasele kohustuslik.
- 4) Õppepäevas võib ühele klassile läbi viia ühe kontrolltöö ja nädalas kuni kolm kontrolltööd. Õpetaja kannab kontrolltöö toimumise aja õppeinfosüsteemi kontrolltööde graafikusse vähemalt ühenädalase etteteatamisega.
- 5) Õpetaja on kohustatud sisestama hinded õppeinfosüsteemi päevikusse hiljemalt kümme õppepäeva pärast hindamist.
- 6) 1.-9. klassi õpilased saavad paber kandjal klassitunnistuse õppeaasta lõpus või lapsevanema soovil iga trimestri lõpus.

5.12. Põhikooli lõpetamine

Põhikooli lõpetamise tingimused on sätestatud põhikooli riiklikus õppekavas.

Õpilasele, kes on täitnud põhikooli lõpetamise tingimused, väljastab kool õppenõukogu otsuse alusel põhikooli lõputunnistuse. Lõputunnistuse andmed kantakse Eesti Hariduse Infosüsteemi.

6. ÕPILASTE TOETAMINE JA ÕPPE KORRALDAMINE ERIVAJADUSEST LÄHTUVALT

6.1. Tuge vajavate õpilaste õppe korraldamise põhimõtted

Kool lähtub õpilaste toetamisel kaasava hariduse põhimõtetest ning õpilase individuaalsetest vajadustest, arengust ja võimetest. Kool tagab õpilasele tema vajadusest lähtuva õppe ja vajaliku toe, tehes selle korraldamisel koostööd õpilase, tema vanema, õpetajate, tugispetsialistide ning vajaduse korral teiste spetsialistidega.

Õpilase toe vajaduse märkamisel ja hindamisel tehakse koostööd õpetajate, tugispetsialistide ja vanemaga ning vajaduse korral kaasatakse kooliväline nõustamismeeskond. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest tema vanemat, avatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK) ning kool korraldab vanema nõusolekul õpilase pedagoogilis-psühholoogilise hindamise. IAJK-s kogutud teabe põhjal kavandatakse koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja vanemaga õpilasele vajalikud tugimeetmed ja õppe kohandused. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.

Kool võib õpilase õpetamisel teha kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas. Kui kohandustega kaasneb õppekoormuse või -intensiivsuse oluline muutus võrreldes kooli õppekavaga või riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine, koostatakse õpilasele riiklikes õppekavades sätestatud tingimustel individuaalne õppekava.

Õpilasele koostatakse vajaduse korral individuaalne õppekava (IÕK), milles määratakse õpieesmärgid, õpitulemused, õppekorraldus ja tugimeetmed. IÕK koostatakse koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja vanemaga ning seda vaadatakse üle vähemalt üks kord õppeaastas.

Kool rakendab õpilase vajadusest lähtuvalt üldist tuge, tõhustatud tuge või erituge ning võib teha õppe korraldamisel õigusaktides sätestatud tingimustel kohandusi õppeajas, õppesisus, õppeprotsessis ja õppekeskkonnas.

Õpilasele, kellel tekib takistusi koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel, annab kool üldist tuge, mis kujutab endast õpetaja pakutavat individuaalset lisajuhendamist, tugispetsialistide teenuse kättesaadavust ning vajaduse korral õpiabitundide korraldamist.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema kirjalikul nõusolekul rakendab kool õpilasele tõhustatud tuge või erituge, terviseseisundist tulenevat koduõpet, vähendab või asendab riiklikus õppekavas ettenähtud õpitulemusi ühes või mitmes aines, vabastab õpilase kohustusliku õppeaine õppimisest või rakendab õpet lihtsustatud riikliku õppekava alusel

Õpilasele seatud eesmärkide saavutamiseks ja vajaliku toe pakkumiseks võib kool lisaks tavaklassidele moodustada eriklasse ning õpiabi- või tasemerühmi. Õpe eriklassis, õpiabi- või tasemerühmas on õpilase vajadustest lähtudes põhjendatud ja ajaliselt piiritletud ning selle korraldamisel arvestatakse haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija (HEV koordinaator) ja/või koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi. Tõhustatud või erituge vajava õpilase õpetamisel tavaklassis arvestatakse kooli tugimeeskonna ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi.

6.2. Andekate õpilaste toetamine

Andekuse all mõistetakse õpilase eakohasest tasemest oluliselt kõrgemat võimekust, huvi ja arengupotentsiaali ühes või mitmes valdkonnas. Andekus võib avalduda nii õppetöös kui ka näiteks muusika, kunsti, spordi, tehnoloogia või muude valdkondade tegevustes.

Andekust märgatakse ja hinnatakse õpetajate, tugimeeskonna ja vajaduse korral väliste partnerite koostöös. Andekat õpilast iseloomustavad muu hulgas kiire õppimisvõime, süvendatud huvi, loovus ja püsivus valitud valdkonnas. Andekus võib väljenduda silmapaistvates õpitulemustes, aktiivses osalemises konkurssidel või olümpiaadidel, iseseisvas süvitsi tegelemises või juhendatud arendustegevuses.

Andekate õpilaste toetamise eesmärk on arendada ja rakendada nende võimeid ning pakkuda neile sobivaid väljakutseid, et võimaldada nende potentsiaali maksimaalset arengut.

Kool toetab andekate õpilaste arengut õppe diferentseerimise, rikastatud õpitegevuste ning vajaduse korral individuaalse õppekava kaudu. Õpilase individuaalse arengu toetamiseks rakendab kool paindlikke õppekorralduslikke lahendusi, võimaldades tal osaleda õppetöös talle sobival tasemel, sealhulgas teise klassi või rühma koosseisus üksikutes õppeainetes või õpitegevustes. Sellised lahendused lepatakse kokku koostöös õpilase, vanema ja õpetajatega ning dokumenteeritakse vajaduse korral individuaalses õppekavas.

6.3. Muu kodukeelega õpilaste toetamine

Muu kodukeelega ja Eestisse õppima asunud õpilasele tagatakse sujuv lõimumine eestikeelsesesse õppekeskkonda, arvestades tema individuaalseid vajadusi ja keeleoskuse taset.

Muu kodukeelega õpilaste õpetamisel eristatakse eesti keele õpet teise keelena ja täiendavat eesti keele õpet.

Eesti keel teise keelena on õppeaine, mille eesmärk on arendada õpilase eesti keele oskust süsteemselt vastavalt riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemustele Eesti keel teise keelena ainekava alusel.

Täiendav eesti keele õpe on õpilase keeleoskuse arendamiseks rakendatav lisatugi, mis võib toimuda täiendavate tundidena või muude õppekorralduslike lahendustena ning mille eesmärk on toetada õpilase toimetulekut eestikeelses õppekeskkonnas ja õppeainete omandamist.

Muu kodukeelega õpilaste toetamiseks rakendab kool järgmisi meetmeid:

- õpilase eesti keele oskust hinnatakse kooli õppima asumisel;
- õpilase keelelist ja akadeemilist arengut jälgitakse ja hinnatakse regulaarselt ning toetavaid meetmeid kohandatakse vastavalt vajadusele;
- vajaduse korral koostatakse õpilasele individuaalne õppekava, mis arvestab tema keeleoskust ja õpivajadusi;
- vajaduse korral korraldatakse õpilasele eesti keele õpet vastavalt tema vajadustele, sealhulgas täiendavate õppetundidena või teiste õppeainete mahu arvelt, lähtudes õigusaktides sätestatud võimalustest.

Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib vanema või eestkostja taotlusel loobuda B-võõrkeele õppes.

6.4. Õppe korraldamine erivajadusest lähtuvalt

Kool võib õpilase erivajadusest tulenevalt kohandada õppeaega, õppekorraldust ja õppemahtu vastavalt õigusaktides sätestatud võimalustele. Liikumispuudega õpilasele võib kooli õppekava või individuaalse õppekavaga sätestada nominaalseks õppeajaks põhikoolis 10 õppeaastat; kõnepuudega õpilasele võib sätestada nominaalseks õppeajaks 10 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu ning loobuda B-võõrkeele õppes; kuulmispuudega õpilasele võib sätestada nominaalseks õppeajaks 11 õppeaastat, suurendada keele ja kirjanduse valdkonna õppemahtu, loobuda B-võõrkeele õppes ning vajaduse korral asendada lisanduvad keeleõppe tunnid viipekeele õppega; nägemispuudega õpilasele võib sätestada nominaalseks õppeajaks 10 õppeaastat ning suurendada tehnoloogia valdkonna õppemahtu.

6.5. Lihtsustatud, toimetuleku- ja hooldusõpe

Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava kehtestab põhihariduse standardi õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud, toimetuleku- või hooldusõppes.

Kool rakendab koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpilasele õpet lihtsustatud riikliku õppekava (LÕK) alusel. Kooli õppekava lisades esitatud ainekavasid rakendatakse vastavalt õpilaste vajadustele ja individuaalsele õppekavale.

Lihtsustatud õppe eesmärk on toetada õpilase arengut maksimaalselt tema võimete piires ning valmistada teda ette edasiseks õppeks ja iseseisvaks toimetulekuks.

LÕK rakendamisel ehk lihtsustatud õppes lähtutakse kooli õppekava üldosast, sealhulgas põhihariduse alusväärtustest, õppimise käsitusest, õppekeskkonna kujundamise põhimõtetest ning õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldusest, arvestades lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatud erisusi õppe eesmärkides, õpitulemustes, õppeprotsessis, õppemahus ja hindamises. Erisused väljenduvad eelkõige õppe praktilisemas suunitluses, õpitulemuste kohandamises ning õpilase individuaalsest arengust lähtuva õppe korraldamises.

Lihtsustatud õppes kujundatakse õpilase teadmisi, oskusi ja hoiakuid arenguperioodide kaupa, liikudes põhioskuste omandamiselt järk-järgult praktilise toimetuleku, iseseisvuse ja sotsiaalse küpsuse suunas. Õppe kavandamisel arvestatakse lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatud arenguperioode, taotletavaid õpitulemusi ja pädevuste kujunemist, mis on kirjeldatud käesoleva [õppekava lisades esitatud lihtsustatud õppe ainekavades](#). Õppekava läbivaid teemasid käsitledes lähtutakse kooli õppekavas sätestatust, kohandades nende käsitlemist vastavalt õpilaste arengutasemele ning seostades neid igapäevaelu ja praktiliste tegevustega. Õppe- ja kasvatustegevuses pööratakse igas arenguetapis tähelepanu nii ainealaste teadmiste kujunemisele kui ka õpilase enesekohaste, sotsiaalsete ja igapäevaeluks vajalike oskuste arengule, lähtudes samadest üldistest eesmärkidest nagu põhikooli riiklikus õppekavas.

Lihtsustatud õpe on valdavalt praktilise suunitlusega ning keskendub igapäevaeluks vajalike oskuste kujundamisele. Õppimine on süsteemne ja järjepidev protsess, milles uued teadmised ja oskused kujundatakse väikeste sammudena ning kinnistatakse kordamise ja praktilise tegevuse kaudu. Õppetegevus on selgelt struktureeritud, toetab õpilase arusaamist ja enesekindlust ning lähtub õpilase individuaalsest arengutasemest, pakkudes vajadusel täiendavat juhendamist ja tuge.

Lihtsustatud õppe rakendamisel arvestatakse õpilase individuaalset arengutempot, õpivõimekust, varasemaid õpitulemusi ning sotsiaalset ja emotsionaalset toimetulekut. Õppe eesmärk on toetada õpilase arengut selliselt, et ta saavutab maksimaalse võimaliku iseseisvuse edasisel õpiteel ja igapäevaelus.

Õpe võib toimuda tavaklassis koos vajalike kohandustega või eraldi õpperühmas, lähtudes õpilase vajadustest ja kooli võimalustest. Õppe korraldamisel kohandatakse vajadusel ja põhjendatult õppesisu, õppe mahtu, õpitulemusi ja õppekorraldust ning kasutatakse diferentseeritud, individualiseeritud ja eripedagoogilisi meetodeid.

Lihtsustatud õppe rakendamisel arvestatakse lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatud õppekorralduse ja tunnijaotuse põhimõtteid ning kooli õppekorralduslikke võimalusi. Õppetöö kavandamisel lähtutakse õpilase individuaalsest õppekavast, mille alusel võib kohandada õppe mahtu, sisu ja korraldust vastavalt õpilase arenguvajadustele.

Üksikute õpilaste puhul tavaklassis ei pruugi see väljenduda õppetundide arvu muutmises, vaid eelkõige õppe sisu ja rõhuasetuste kohandamises. Õpilase õppes suurendatakse praktiliste tegevuste osakaalu erinevates õppeainetes, lähtudes tema individuaalsest õppekavast.

Lihtsustatud õppes ei väljendu suurem rõhk praktilistel oskustel üksnes tööõpetuse tundide arvu suurenemises, vaid eelkõige õppetegevuse sisus. Ka tavaklassis õppiva lihtsustatud õppe õpilase puhul kujundatakse praktilisi oskusi erinevates õppeainetes, kasutades elulisi ülesandeid ja tegevuspõhist lähenemist. Seetõttu toimub õppimine samas õppetunnis, kuid erineva rõhuasetusega.

Õpilase arengu jälgimiseks koostatakse individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK), mille alusel kavandatakse õppe kohandused ja vajadusel individuaalne õppekava.

Õpilasele koostatakse individuaalne õppekava (IÕK), milles määratletakse õpilase õpieesmärgid, oodatavad õpitulemused, õppe erisused ning vajalikud tugimeetmed, arvestades õpilase arenguvajadusi ja koolivälise nõustamismeeskonna soovitusi. IÕK koostatakse, lähtudes õpilase IAJK-s esitatud teabest, koostöös õpetajate, tugispetsialistide ja vanemaga ning seda vaadatakse regulaarselt üle ja vajadusel muudetakse. IÕK on aluseks õpilase arengu toetamisel ja hindamisel ning sellest lähtuvad vajadusel õpilase tunniplaani rakenduses kajastuvad kohandused.

Kool võib lihtsustatud õppe õpilase puhul vanema taotluse alusel arvestada õpilase õppimist mitteformaalõppes või teises haridusasutuses osana kooli õppetööst, kui see toetab õpitulemuste saavutamist.

Õpilase hindamine on osa kooli üldisest hindamissüsteemist ning toimub kooskõlas käesoleva õppekava peatükis 5 „Õpilaste arengu ja õppimise toetamise ning hindamise korraldus“ sätestatud põhimõtetega. Hindamisel lähtutakse õppija individuaalsest õppekavast ning hinnatakse õpilase arengut eelkõige võrreldes tema varasema tasemega, võib kasutada diferentseeritud ja kohandatud hindamist vastavalt õpilase arengutasemele. Vajadusel kasutatakse mitteeristavat hindamist vastavalt kooli hindamiskorras sätestatule.

Õpilasele tagatakse vajadusel tugiteenused, sealhulgas eripedagoogi, logopeedi, psühholoogi ja sotsiaalpedagoogi tugi. Tugiteenuste rakendamine toimub koostöös kooli tugimeeskonna, õpetajate ja vanemaga ning vajadusel kaasatakse väliseid spetsialiste.

Loovtöö tegemise erisused lihtsustatud õppes on kirjeldatud õppekava peatükis „III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord”.

Õpilane lõpetab põhikooli vastavalt lihtsustatud riiklikus õppekavas sätestatud tingimustele.

Õpilase edasist õpiteed toetatakse karjäärinõustamise ja individuaalse juhendamise kaudu, arvestades tema võimeid ja huvisid.

Rakvere Põhikoolis toetab lihtsustatud õppe rakendamist kooli väiksusest tulenev võimalus paindlikuks ja õppijakeskseks lähenemiseks. Õppetöös kasutatakse mitmekesiseid õpikeskkondi, sealhulgas õuesõpet ja liikumisega seotud tegevusi, mis toetavad õpilaste õpimotivatsiooni, eneseregulatsiooni ja praktiliste oskuste kujunemist. Õppe kavandamisel peetakse oluliseks elulähedust, kogemusõpet ning õpilase aktiivset osalemist õppeprotsessis.

6.6. Lisaõpe

Lisaõpet võimaldatakse põhikooli riikliku õppekava või lihtsustatud riikliku õppekava alusel põhikooli lõpetanule, kes tulenevalt hariduslikust erivajadusest vajab täiendavat ettevalmistust ja tuge õppe sujuvaks jätkamiseks ning sotsiaalse toimetuleku parandamiseks.

Lisaõpe kestab kuni ühe õppeaasta ning hõlmab juhendatud õpet, karjääriõpet, -infot ja -nõustamist ning sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste arendamist.

Lisaõppes osalevale õpilasele koostatakse individuaalne õppeplaan (üleminekuplaan), milles määratakse õppe sisu ja päevakava, arvestades õpilase teadmisi ja oskusi, tema ning vanema soove ja vajadusi ning kooli võimalusi.

Lisaõppe eesmärk on toetada õpilase valmisolekut jätkata õpinguid järgmises haridusastmes või siseneda tööturule.

7. ÕPILASE KARJÄÄRIVALIKUTE TOETAMINE

Kool toetab õpilaste teadlike haridus- ja karjäärivalikute kujunemist, aidates neil arendada enesetundmist, õppida tundma erinevaid õppimis- ja töövõimalusi ning kujundada oskusi oma õpitee kavandamiseks.

Arvestades õppimiskohustust, mille kohaselt noor jätkab õpinguid kuni keskhariduse või kutsehariduse omandamiseni või 18-aastaseks saamiseni, pöörab kool erilist tähelepanu õpilaste edasiõppimisvalikute teadlikule kujundamisele.

Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, karjääriinfo ja karjäärinõustamine) kättesaadavuse.

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projektipäevade ja õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.

Karjääriõpe on õppeprotsessi osa, mille käigus õpilased arendavad teadmisi, oskusi ja hoiakuid, mis toetavad teadlike haridus- ja karjäärivalikute tegemist ning valmisolekut elukestvaks õppeks. Karjääriõpe hõlmab kõiki kooliastmeid.

Karjääriõpe on lõimitud õppeainetesse ning aitab õpilastel mõista õpitava seoseid erinevate tegevusalade ja elukutsetega.

Karjääriõpet toetavad:

- aineõpetajad ainetundides, arvestades läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” eesmärgid;
- klassijuhatajad oma töö raames ja arenguestlustel;
- kooli ühised tegevused ja projektid (õppekäigud, külalisloengud, projektipäevad, konkursid jms);
- huviringide ja huvitegevuse võimalused.

III kooliastmes toetatakse õpilasi teadlike edasiõppimisvalikute tegemisel arenguestluste, loovtööga seotud tegevuste ja töövarjupäeva kaudu ning tutvustades gümnaasiumi- ja kutseõppe võimalusi. Õpilasi suunatakse seostama oma huve, võimeid ja õpitulemusi võimalike õpiteedega.

Vajaduse korral tehakse koostööd kooliväliste partneritega, kes toetavad õpilaste karjäärinõustamist ja edasiõppimisvõimaluste tutvustamist.

8. ÕPILASTE JA VANEMATE TEAVITAMINE JA NÕUSTAMINE

Õpilasel ja tema vanemal on õigus saada koolist teavet ja selgitusi koolikorralduse ning õpilase õiguste ja kohustuste kohta. Koolikorraldust reguleerivad dokumendid on kättesaadavad kooli kodulehel ning kooli kantseleis paberkandjal ja õppeinfosüsteemi kaudu. Õpilase õppimisega seotud teave, sealhulgas õpitulemused, tagasiside ja õppetöö korraldus, on vanematele regulaarselt kättesaadav õppeinfosüsteemi kaudu.

Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajadusel korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet. Kui õpilasel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel tagab kool talle täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.

Vajaduse korral nõustatakse vanemaid õpilase arengu toetamisel ja kodus õppimisel.

Õpilaste toimetuleku toetamiseks koolis toimuvad õpetajate konsultatsioonid, õpiabitunnid, ümarlauavestlused. Koolis töötavad eripedagoog, sotsiaalpedagoog ja psühholoog, kes nõustavad õpilasi individuaalselt vastavalt oma pädevusele. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamist reguleerib koolisisene dokument.

Vajadusel kaasatakse nõustamisprotsessi Rakvere linnavalitsuse spetsialistid (haridusspetsialist, laste heaolu spetsialist) ning tehakse koostööd nõustamiskeskusega Rajaleidja.

Õpilase arengu toetamiseks korraldatakse koolis vähemalt üks kord õppeaastas arenguestlus. Arenguestlus on õpilase arengu toetamise ja õppimise mõtestamise vahend, mille käigus antakse tagasisidet õppimisele ja arengule, seatakse edasisi eesmärke ning toetatakse õpilase enesehindamise ja vastutuse kujunemist. Arenguestlusel osalevad õpilane, klassijuhataja ja vanem. Arenguestlus dokumenteeritakse ning selle käigus kokkulepitud eesmärgid ja tegevused fikseeritakse kirjalikult.

Kooli ja vanemate koostöö toetamiseks kutsub direktor vähemalt kord õppeaastas kokku vanemate koosoleku. Vanemate koosoleku kokkukutsumist ja korraldamist reguleerib Rakvere Põhikooli põhimäärus.

9. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

Õpetajate koostöö eesmärk on toetada õpilaste jõudmist kooli õppekavas kirjeldatud õpitulemusteni. Koostöö põhineb arusaamal, et ühiselt tegutsedes on võimalik tõhusamalt toetada iga õppija arengut ning võtta kollektiivne vastutus õppijate õpitulemuste ja heaolu eest. Koostööd iseloomustab avatud ja professionaalne suhtlus ning sujuv info liikumine. Iga töötaja vastutab selle eest, et hoida end kursis töökorraldust puudutava teabega.

Õpetajate koostöö toetab kooli visiooni, mille kohaselt kujunevad nii õpilased kui ka töötajad ennastjuhtivaks, koostöiseks, loovaks, ettevõtlikuks ja on selge eneseväljendusega. Kool toimib õppiva organisatsioonina, kus õpetajad jagavad kogemusi, analüüsivad oma õpetamispraktikat ning arendavad ühiselt õpetamist.

Õpilaste arengut puudutavaid andmeid (nt õpitulemuste analüüs, hindamistulemused ja õpilaste tagasiside) analüüsitakse ainevaldkondades ja õppenõukogus. Õpetamist, õppekorraldust ja kooli arendust puudutavad otsused põhinevad selle analüüsi tulemustel, õpetajate professionaalsel arutelul ning koolipere tagasisidel.

Õpetajate koostöö ja kooli arendamine toimub iganädalase süsteemse koostööaja kaudu, mis on planeeritud aeg ühiste eesmärkide saavutamiseks ja info liikumise tagamiseks. Koostöö toimub erinevates vormides:

- õppenõukogud;
- juhtkonna ja töögruppide kohtumised kooli arenduste ja strateegiliste otsuste kavandamiseks;
- ainevaldkondade koostöö õppekava rakendamiseks, hindamis põhimõtete ühtlustamiseks ning lõimingu kavandamiseks;
- koolipere koostööpäevad ja koosolekud ühise infovälja ja ühtekuuluvustunde hoidmiseks;
- sisekoolitused professionaalse arengu toetamiseks;
- regulaarsed koostöövestlused töö analüüsimiseks ja edasiste eesmärkide seadmiseks.

Õpetaja planeerib õppetööd õpitulemustest lähtudes. Õpetaja:

- määratleb õpitulemused, mida õppimise käigus soovitakse saavutada;
- kavandab õpitulemuste saavutamist toetava hindamise;
- valib õpitulemuste saavutamist toetavad õpetamismeetodid;
- seob õpetuse üldpädevuste ja läbivate teemadega.

Õpilane on õppeprotsessis aktiivne osaleja. Õpetaja arvestab õppetöö korraldamisel õpilaste vajaduste ja arenguga ning võib õppetöö sisu ja tempot trimestri jooksul kohandada. Õpilasele selgitatakse, mida ja millal hinnatakse ning millised on hindamise kriteeriumid.

Õpetajad koostavad oma õppeainetes töökavad kooli õppekavas ja ainekavades esitatud põhimõtete alusel. Töökava on aluseks õppetöö kavandamisel ning kirjeldab õpitulemuste saavutamise viise. See on paindlik töövahend, mida õpetaja vajaduse korral täiendab ja kohandab, arvestades õpilaste arengut ja kooli ühiseid kokkuleppeid.

Töökavad esitatakse õppeinfosüsteemi hiljemalt iga õppeperioodi alguses. Kui õppeaines käsitletavat teemat, oodatavad õpitulemused, hindamise põhimõtted ning planeeritud kontrolltööd, praktilised tööd või muud kohustuslikud õpiülesanded (samuti nende täitmise aja ja vormi) ja vajalikud õppevahendid, mille täitmine on õpilastele kohustuslik on õppeinfosüsteemis õppeaine info all kajastatud, võib neid käsitada õpetaja töökavana.

Õpilaste õppimise ja käitumise toetamisel tehakse koostööd kooli tugimeeskonnaga, kes arutab tuge vajavate õpilaste toetamise võimalusi ning teeb ettepanekuid vajalike tugimeetmete rakendamiseks.

Uuele töötajale tagatakse süsteemne sisseelamine mentorluse, abimaterjalide ja regulaarsete koostöövestluste kaudu.

10. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

Ettepanekuid õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks võivad teha koolitöötajad, õpilasesindus, hoolekogu, juhtkond.

Kooli õppekava koostamise, rakendamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab direktor ja koordineerib seda protsessi õppealajuhataja.

Kooli õppekava kehtestab direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

LISAD

Lisa 1 Ainevaldkond „Keel ja kirjandus”

Lisa 2 Ainevaldkond „Liikumisõpetus”

Lisa 3 Ainevaldkond „Kunstiained”

Lisa 4 Ainevaldkond „Loodusained”

Lisa 5 Ainevaldkond „Matemaatika”

Lisa 6 Ainevaldkond „Sotsiaalsained”

Lisa 7 Ainevaldkond „Tehnoloogia”

Lisa 8 Ainevaldkond „Võõrkeeled”

Lisa 9 Valikõppeaine „Informaatika”

Lisa 10 [Lihtsustatud õppe ainekavad](#)